

Nr 91.

Ankom till riksdagens kansli den 24 april 1928 kl. 12 m.

Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående grunder för statsbidrag till uppförande och drift av tuberkulossjukvårdsanstalter i Västerbottens län jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 3 februari 1928 dagtecknad proposition, nr 66, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, hade Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för sagda dag, föreslagit riksdagen att

1:o) medgiva, att Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter — bevilja *dels* till inrättande vid angivna anstalter i Nysätra, Nordmaling, Bjurholm, Vilhelmina, Lycksele och Sorsele eller vid anstalt å annan ort inom Västerbottens län av tuberkulosjukstuguplatser till ett antal av sammanlagt högst 60, *dels*, under förutsättning att, i enlighet med föreliggande förslag, minst 50 nya vårdplatser för vuxna inredas vid centralsanatoriet i Hällnäs, till inrättande av dessa vårdplatser, *dels ock* till uppförande vid nämnda sanatorium av en barnavdelning med högst 60 vårdplatser statsbidrag med följande belopp, nämligen för de nya platserna för vuxna i centralsanatoriet i Hällnäs med 3,000 kronor, för vårdplatserna å omförmälda barnavdelning med 4,000 kronor och för nyss avsedda tuberkulosjukstuguplatser med 2,500 kronor, allt per godkänd vårdplats, isoleringsplatser ej inberäknade, dock med de inskränkningar

att statsbidraget ej må för någon anstalt eller avdelning överskrida *hälften* av den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga kostnaden för anstaltens eller avdelningens uppförande eller platsernas inrättande, däri ej inräknad utgift för anskaffande av byggnadstomt, *eller*, beträffande de nya platserna för vuxna i Hällnäs, *hela* motsvarande kostnad,

samt att vid utbetalning av bidragen avräkning skall enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder ske *dels* för viss del av det statsbidrag, som tidigare utgått för uppförande av den numera nedlagda tuberkulosavdelningen vid Umeå lasarett, *dels ock*, därest den nu vid Skellefteå lasarett befintliga tuberkulosavdelningen nedlägges som tuberkulossjukvårdsanstalt, för viss del av det till uppförande av denna avdelning åtnjutna statsbidraget;

2:o) medgiva, att Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser beträffande statsbidrag till driftkostnaderna för tuberkulosjukvårdsanstalter — beträffande under 1:o) avsedda anstalter och avdelningar samt nuvarande eller blivande tuberkulosavdelning i Skellefteå bevilja, för en tid av tre år från och med den 1 juli 1928, dock tidigast från det att en var anstalt eller avdelning blivit efter uppförandet eller ombyggnaden genom medicinalstyrelsens försorg avsynad och godkänd och därefter tagits i fullt bruk, statsbidrag till driftkostnaderna för sammanlagt högst 436 vårdplatser med ett belopp för dag och patient, som med sjuttiofem öre överstiger det till anstalt av ifrågavarande slag i allmänhet utgående statsbidraget, samt under villkor i övrigt

a) att vårdplatserna beträffande anordningar för specialiserad sjukvård och diagnostik äro fullt kvalificerade;

b) att statsbidraget icke må överstiga hälften av varje anstalts eller avdelnings enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader; samt

c) att, därest vårdplatser skulle komma att nedläggas, för vilka icke, enligt vad i statsrådsprotokollet föreslagits, åtnjutits såväl förhöjt byggnadsbidrag som förhöjt driftkostnadsbidrag, antalet vårdplatser, till vilka det högre driftkostnadsbidraget högst må utgå, skall reduceras i samma mån som dylik minskning i platsantalet äger rum;

3:o) förklara, att för åtnjutande av ifrågavarande bidrag i övrigt i tillämpliga delar skola gälla av departementschefen omförmälda bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulosjukvårdsanstalter, respektive statsbidrag till driftkostnaderna för sådana anstalter, ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Kungl. Maj:t meddelas; samt

4:o) medgiva, att ifrågavarande statsbidrag må utgå från av riksdagen anvisade anslag till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulosjukvårdsanstalter samt till bidrag till driftkostnaderna för dylika anstalter.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande proposition hade utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren, nr 256, av herr *Evert Jonsson m. fl.* och den andra inom andra kammaren, nr 430, av herr *Ant. Wikström m. fl.*, vari hemstälts, att riksdagen måtte besluta att bifalla Kungl. Maj:ts proposition med den ändring, att statsbidraget till ifrågavarande byggnader må utgå med 4,000 kronor per vårdplats, oberoende av den verkliga kostnaden.

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 66 hemställt,

att riksdagen måtte med bifall till Kungl. Maj:ts proposition och med avslag å herrar *E. Jonssons m. fl.* och *Wikströms m. fl.* motioner, I: 256 och II: 430, i vad de skilde sig från Kungl. Maj:ts förslag,

1:o) medgiva, att Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulos-sjukvårdsanstalter — bevilja *dels* till inrättande vid angivna anstalter i Nysätra, Nordmaling, Bjurholm, Vilhelmina, Lycksele och Sorsele eller vid anstalt å annan ort inom Västerbottens län av tuberkulossjukstugeplatser till ett antal av sammanlagt högst 60, *dels*, under förutsättning att, i enlighet med föreliggande förslag, minst 50 nya vårdplatser för vuxna inredas vid centralsanatoriet i Hällnäs, till inrättande av dessa vårdplatser, *dels ock* till uppförande vid nämnda sanatorium av en barnavdelning med högst 60 vårdplatser statsbidrag med följande belopp, nämligen för de nya platserna för vuxna i centralsanatoriet i Hällnäs med 3,000 kronor, för vårdplatserna å omförmälda barnavdelning med 4,000 kronor och för nyss avsedda tuberkulossjukstugeplatser med 2,500 kronor, allt per godkänd vårdplats, isoleringsplatser ej inberäknade, dock med de inskränkningar

att statsbidraget ej må för någon anstalt eller avdelning överskrida *hälften* av den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga kostnaden för anstaltens eller avdelningens uppförande eller platsernas inrättande, däri ej inräknad utgift för anskaffande av byggnadstomt, *eller*, beträffande de nya platserna för vuxna i Hällnäs, *hela* motsvarande kostnad,

samt att vid utbetalning av bidragen avräkning skall enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder ske *dels* för viss del av det statsbidrag, som tidigare utgått för uppförande av den numera nedlagda tuberkulosavdelningen vid Umeå lasarett, *dels ock*, därest den nu vid Skellefteå lasarett befintliga tuberkulosavdelningen nedlägges som tuberkulossjukvårdsanstalt, för viss del av det till uppförande av denna avdelning åtnjutna statsbidraget;

2:o) medgiva, att Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser beträffande statsbidrag till driftkostnaderna för tuberkulossjukvårdsanstalter — beträffande under 1:o) avsedda anstalter och avdelningar samt nuvarande eller blivande tuberkulosavdelning i Skellefteå bevilja, för en tid av tre år från och med den 1 juli 1928, dock tidigast från det att en var anstalt eller avdelning blivit efter uppförandet eller ombyggnaden genom medicinalstyrelsens försorg avsynad och godkänd och därefter tagits i fullt bruk, statsbidrag till driftkostnaderna för sammanlagt högst 436 vårdplatser med ett belopp för dag och patient, som med sjuttiofem öre överstiger det till anstalt av ifrågavarande slag i allmänhet utgående statsbidraget, samt under villkor i övrigt

a) att vårdplatserna beträffande anordningar för specialiserad sjukvård och diagnostik äro fullt kvalificerade;

b) att statsbidraget icke må överstiga hälften av varje anstalts eller avdelnings enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga driftkostnader; samt

c) att, därest vårdplatser skulle komma att nedläggas, för vilka icke åtnjutits såväl förhöjt byggnadsbidrag som förhöjt driftkostnadsbidrag, antalet

vårdplatser, till vilka det högre driftkostnadsbidraget högst må utgå, skall reduceras i samma mån som dylik minskning i platsantalet äger rum;

3:o) förklara, att för åtnjutande av ifrågavarande bidrag i övrigt i tillämpliga delar skola gälla av departementschefen i statsrådsprotokollet omförmälda bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, respektive statsbidrag till driftkostnaderna för sådana anstalter, ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Kungl. Maj:t meddelas; samt

4:o) medgiva, att ifrågavarande statsbidrag må utgå från av riksdagen anvisade anslag till bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter samt till bidrag till driftkostnaderna för dylika anstalter.

Uti en vid utlåtandet fogad reservation av herr *S. H. Kvarnzelius m. fl.* hade hemställts, bland annat,

att riksdagen måtte i anledning av Kungl. Maj:ts proposition och herrar Jonssons m. fl. och Wikströms m. fl. ovanberörda motioner, I: 256 och II: 430,

1:o) medgiva, att Kungl. Maj:t må — utan hinder av gällande bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter — bevilja *dels* till inrättande vid angivna anstalter i Nysätra, Nordmaling, Bjurholm, Vilhelmina, Lycksele och Sorsele eller vid anstalt å annan ort inom Västerbottens län av tuberkulossjukstuguplatser till ett antal av sammanlagt högst 60, *dels*, under förutsättning att, i enlighet med föreliggande förslag, minst 50 nya vårdplatser för vuxna inredas vid centralsanatoriet i Hällnäs, till inrättande av dessa vårdplatser, *dels ock* till uppförande vid nämnda sanatorium av en barnavdelning med högst 60 vårdplatser statsbidrag med följande belopp, nämligen för de nya platserna för vuxna i centralsanatoriet i Hällnäs med 3,000 kronor, för vårdplatserna å omförmälda barnavdelning med 4,000 kronor och för nyss avsedda tuberkulossjukstuguplatser med 3,000 kronor, allt per godkänd vårdplats, isoleringsplatser ej inberäknade, dock med de inskränkningar

att statsbidraget ej må beträffande de nya platserna överskrida hela den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga kostnaden för platsernas inrättande, däri ej inräknad utgift för anskaffande av byggnadstomt,

samt att — — — statsbidraget;

2:o) medgiva, att — — — i övrigt

a) att vårdplatserna — — — kvalificerade;

b) att statsbidraget — — — driftkostnader; samt

c) att, därest — — — äger rum;

3:o) förklara, att — — — meddelas; samt

4:o) medgiva, att — — — för dylika anstalter.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren antagit det förslag, som innefattades i nyssnämnda reservation med den ändring, att *dels* beloppet av det i punkten 1 omförmälda statsbidraget till inrättande av tuberkulossjukstuguplatser bestämdes till 2,500 kronor, *dels ock* i motiveringen den mening, som å sid. 17 i utlåtandet började med »Utskottet får emellertid» och slutade med »3,000 kronor per plats», utbyttes mot följande: »Utskottet får emellertid för sin del förorda, att dessa bidrag, mot vilkas storlek utskottet icke haft något att erinra, bestämmas utan avseende å sagda hälftengräns samt att bidragen må utgå med fixa belopp.»

Andra kammaren har bifallit utskottets hemställan.

Kamrarna hava sålunda, fränsett viss skiljaktighet i motiveringen, fattat sammanställande beslut utom vad angår den av Kungl. Maj:t under punkt 1 föreslagna inskränkningen i fråga om byggnadsbidragen, i det att första kammaren beslutat allenast den inskränkningen, att statsbidraget ej må beträffande de nya platserna överskrida hela den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga kostnaden för platsernas inrättande, däri ej inräknad utgift för anskaffande av byggnadstomt, under det att andra kammaren i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag beslutat, att statsbidraget ej må för någon anstalt eller avdelning överskrida hälften av den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga kostnaden för anstaltens eller avdelningens uppförande eller platsernas inrättande, däri ej inräknad utgift för anskaffande av byggnadstomt, eller, beträffande de nya platserna för vuxna i Hällnäs, hela motsvarande kostnad.

För denna frågas avgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen beträffande statsbidraget till de i Kungl. Maj:ts proposition nr 66 omförmälda tuberkulossjukvårdsanstalterna i Västerbottens län må besluta den inskränkning, att bidraget ej må beträffande de nya platserna överskrida hela den enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga kostnaden för platsernas inrättande, däri ej inräknad utgift för anskaffande av byggnadstomt,

röstas

Ja;

Den det ej vill, röstas

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, beslutat, att statsbidraget ej må för någon anstalt eller avdelning överskrida hälften av den

enligt vederbörligen granskade räkenskaper funna verkliga kostnaden anstaltens eller avdelningens uppförande eller platsernas inrättande, däri ej inräknad utgift för anskaffande av byggnadstomt, eller, beträffande de nya platserna för vuxna i Hällnäs, hela motsvarande kostnad.

Stockholm den 24 april 1928.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.
